

รายงานการประเมินโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน
ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา)

ASSESSMENT REPORT OF THE SD VOLUNTEER PROJECT TO SUPPORT
THE COMMUNITY OF WATSRIDOK (PRACHAPHATTHANA) SCHOOL

นิษฐ์ชกานต์ ดวงแก้ว

NIDCHAKAN DUANGKAEW

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

PHRAE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

บทคัดย่อ

รายงานการประเมินโครงการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน และเพื่อนำผลการประเมินโครงการมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนางานโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา)

กลุ่มตัวอย่างในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย คณะครู จำนวน 10 คน คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียน จำนวน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน ผู้ปกครอง จำนวน 50 คน และนักเรียน จำนวน 50 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ประเมินโครงการคือ แบบประเมินโครงการ จำนวน 3 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามวิธีของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ \bar{x} และ S.D.

ผลการประเมินโครงการพบว่า

1. ด้านสภาพแวดล้อม ผลการประเมินโครงการตามความคิดเห็นของคณะครู มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 และตามความคิดเห็นของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.47

2. ด้านปัจจัย ผลการประเมินโครงการตามความคิดเห็นของคณะครู มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.25 และตามความคิดเห็นของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.23

3. ด้านกระบวนการ ผลการประเมินโครงการตามความคิดเห็นของคณะครู มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.32 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.25 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.28 ตามความ

ความเห็นของผู้ปกครอง มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.23 และตามความคิดเห็นของนักเรียน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30

4. ด้านผลผลิต ผลการประเมินโครงการตามความคิดเห็นของคณะครู มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.15 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.04 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.13 และตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.10

5. ด้านผลลัพธ์ ผลการประเมินโครงการตามความคิดเห็นของคณะครู มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.27 และตามความคิดเห็นของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.15

6. ผลการประเมินด้านปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) ตามความคิดเห็นของคณะครู และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) พบว่า ด้านที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ด้านบุคลากร บุคลากรในโรงเรียนมีงานรับผิดชอบหลายด้าน ทำให้ไม่มีเวลาจัดกิจกรรมอย่างเต็มที่ ส่งผลให้การทำงานไม่สม่ำเสมอ ขาดการต่อเนื่อง บุคลากรบางคนขาดความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม ทำให้งานไม่บรรลุเท่าที่ควร

ABSTRACT

The purpose of this project assessment report is to evaluate the SD, Volunteer Spirit, Support the Community project and to use the results of the project evaluation to improve, correct and develop the SD, Volunteer Spirit, Support the Community project of Watsridok (Prachaphatthana) School.

The sample group in this assessment consisted of 120 participants. There are 10 teachers, 5 school morale promotion committees, 5 basic education committees, 50 parents of students and 50 students. The sample groups are purposively selected.

The tools used to evaluate the project are 3 questionnaire forms, which are Rating Scales according to the Likert method with 5 levels, by collecting data from the participants and analyzing the data using statistics and S.D.

The result of the project evaluation found that

1. According to the opinions of the teachers on environment. There was an overall appropriateness at a moderate level with an average of 3.44 and according to the opinions of

the Moral Promotion Committee of WatSriDok (Pracha Phatthana) School on environment; an overall appropriateness was at a moderate level with an average of 3.47.

2. In terms of factors, according to the opinions of the teachers There was an overall appropriateness at a moderate level with an average of 3.25 and according to the opinions of the Moral Promotion Committee of Wat Sri Dok (Pracha Phatthana) School, an overall appropriateness was at a moderate level with an average of 3.23.

3. The project stage according to the opinions of the teachers. There was an overall appropriateness at a moderate level with an average of 3.32. According to the opinion of the Moral Promotion Committee of Watsridok (Prachaphatthana) School, there was an overall appropriateness at a moderate level with an average of 3.25. According to the opinion of the school committee, the overall suitability was at a moderate level with an average of 3.28. According to parents' opinion the overall suitability was at a moderate level with an average of 3.23 and according to the opinions of students, the overall suitability was at a moderate level with an average of 3.30.

4. Productivity: according to the opinions of the teachers. There was an overall appropriateness at a moderate level with an average of 3.15. According to the opinion of the Moral Promotion Committee of Watsridok (Prachaphatthana) School, there was an overall appropriateness at a moderate level with an average of 3.04. According to the opinion of the school committee, the overall suitability was at a moderate level with an average of 3.13 and according to the opinions of parents, The suitability is moderate with an average of 3.10.

5. Outcomes according to the opinions of the teachers, there was an overall appropriateness at a moderate level with an average of 3.27 and according to the opinions of the Moral Promotion Committee of Watsridok (Prachaphatthana) School, an overall appropriateness was at a moderate level with an average of 3.15.

6. The problems and obstacles to the implementation of the SD Volunteer Spirit Project of Watsridok (Prachaphatthana), according to the opinions of The teachers and the Moral Promotion Committee of Watsridok (Prachaphatthana) School found that the most problematic aspect was the personnel aspect. Due to school personnel have many responsibilities. As a result, there is no time to fully organize activities that lead to uneven work. Some personnel are lack of knowledge on promoting morality which lead to failure work.

บทนำ

ความทันสมัยและความก้าวหน้าของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ทำให้ค่านิยมของการบริโภคและอุปโภควัตถุนิยมมีมากขึ้น รวมถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการเข้าถึงโลก Social ที่มีมากขึ้นส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนเริ่มเปลี่ยนแปลงไป การแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจเริ่มสูงขึ้น คนวัยหนุ่มสาว วิทยาลัยทำงานในชนบทเริ่มเข้าไปทำงานหาเงินในเมืองใหญ่มากขึ้น รวมถึงผู้คนในชุมชนตำบลหัวฝายด้วย จึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่น ปัญหาผู้สูงอายุในชุมชนต้องถูกทอดทิ้งให้อยู่เพียงลำพังและไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีปัญหาด้านจิตใจ เริ่มมีความรู้สึกที่ตัวเองไม่มีประโยชน์และหมดคุณค่า รวมถึงการมีปัญหาด้านสุขภาพด้วย ปัญหาเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่เริ่มมีความผูกพันกับคนในครอบครัวและในชุมชนน้อยลง เนื่องจากการใช้ชีวิตอยู่กับเทคโนโลยี เกมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมากเกินไป ซึ่งทำให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาไม่เกิดประโยชน์ และด้วยการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจเริ่มสูงขึ้น ทำให้บางครอบครัวมีรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันไม่เพียงพอ และบางคนถึงขั้นไม่มีข้าวสารอาหารมารับประทาน นอกจากผู้สูงอายุในชุมชนหัวฝายแล้วยังมีผู้ป่วยที่ต้องพักติดเตียงและคนพิการอยู่จำนวนมาก ที่ยังต้องการความช่วยเหลือในด้านต่างๆ รวมถึงผู้ป่วยที่ต้องพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลที่ต้องการความช่วยเหลือ ต้องการกำลังใจเพื่อการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจอีกด้วย

ประกอบกับการที่โรงเรียนมีการสนับสนุนให้นักเรียนในโรงเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียนด้วยแล้วนั้น จึงทำให้ทางโรงเรียนมีการจัดตั้งกลุ่มของนักเรียนที่มีความต้องการช่วยเหลือชุมชนและมีจิตอาสาขึ้น ภายใต้ชื่อ กลุ่ม SD จิตอาสา และได้ดำเนินงานต่อเนื่องมากขึ้นในทุกภาคการศึกษาจนถึงปัจจุบันในปีการศึกษา 2564 ซึ่งนักเรียนภายใน กลุ่ม SD จิตอาสา จะเป็นตัวแทนของนักเรียนโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) ออกไปช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดี สร้างความผูกพันและช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของชาวบ้านในชุมชนในเรื่องดังกล่าวข้างต้น ด้วยการบริจาคสิ่งของตลอดจนการเสียสละแรงกาย แรงใจ ในการเข้าไปดูแลผู้ยากไร้และด้อยโอกาสในชุมชน และการช่วยเหลือชุมชนในเรื่องต่างๆ นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมสร้างความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สร้างความรักความผูกพันให้กับนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนอีกทางหนึ่งด้วย

จากปัญหาดังกล่าวโรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการช่วยเหลือชุมชนในเรื่องของการพัฒนาจิตใจของคนในชุมชน การสร้างสายใยรัก สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน โรงเรียนกับคนในชุมชนและการมีจิตอาสาของนักเรียน จึงได้จัดทำโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชนขึ้น โดยได้เปิดรับสมาชิกของชุมชนเพิ่มทุกปีการศึกษา และดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรัก มีความผูกพันกัน และมีจิตสำนึกในการตอบแทนและช่วยเหลือชุมชนตามศักยภาพของตนเอง และได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชุมชนของตนเอง โดยในการทำกิจกรรมต่างๆของกลุ่ม SD จิตอาสา จะได้รับการสนับสนุนจากทางโรงเรียน วัด และชุมชนเป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์การประเมินโครงการ

1. เพื่อรายงานประเมินโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ตามรูปแบบการประเมินโครงการ แบบ CIPPO MODEL
2. เพื่อนำผลการประเมินโครงการมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนางานโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา)

ขอบเขตการประเมินโครงการ

1. ประชากร ได้แก่ คณะครู จำนวน 15 คน คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียน จำนวน 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 168 คน และนักเรียน จำนวน 168 คน รวมประชากร จำนวน 370 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะครู จำนวน 10 คน คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียน จำนวน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน ผู้ปกครอง จำนวน 50 คน โดยสุ่มตัวอย่างจากผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และนักเรียน จำนวน 50 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. รูปแบบการประเมินโครงการ

รูปแบบการประเมินแบบ CIPPO MODEL โดยได้ประยุกต์มาจาก CIPP MODEL ของสตัฟเฟิลบีม (D.L. Stufflebeam. 2002 : 261-265) และเพิ่มผลลัพธ์ (Outcome) เข้าไปในการประเมินโครงการประยุกต์ เป็น CIPPO MODEL เป็นการประเมินวัตถุประสงค์และรายละเอียดต่างๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ มีลักษณะเป็นแบบประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานโดยประเมินในด้านต่างๆ ดังนี้

3.1 การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน ในการกำหนดวัตถุประสงค์

3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ

3.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้ เพื่อควบคุมการดำเนินการของโครงการ

3.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจเพื่อตัดสินใจและดูผลสำเร็จของโครงการ

3.5 การประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) เป็นการตัดสินใจในด้านผลงานหรือชิ้นงานที่ปรากฏออกมา

4. เครื่องมือที่ใช้ประเมินโครงการ คือ แบบประเมินโครงการ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ \bar{x} และ S.D

5. ระยะเวลาการประเมินโครงการ ปีการศึกษา 2564

นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงการ (Project) หมายถึง โครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP MODEL โรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

โครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน หมายถึง โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนในโรงเรียน โดยใช้กิจกรรมต่างๆในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง คนดีและอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

การประเมินโครงการ หมายถึง การประเมินโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPO MODEL โดยใช้รูปแบบประเมิน ดังนี้ 1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) 2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) 4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation) และ 5. การประเมินด้านผลลัพธ์ (Outcome)

อภิปรายผล

การประเมินโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) ในครั้งนี้ ผู้ประเมินขออภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อมโดยสอบถามจากคณะครู และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากสิ่งต่อไปนี้ คือ

1.1 คณะครู คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) และชุมชนรวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับทางศาสนา ไม่ได้ประชุม ปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทและความต้องการของโรงเรียน

1.2 ขาดการศึกษาสภาพแวดล้อมที่แท้จริงของโรงเรียน และชุมชน

1.3 คณะครู และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ต่างก็มีหน้าที่และภาระงานมาก จึงทำให้ไม่มีเวลาที่จะมาร่วมประชุมปรึกษาหารือในการวางแผนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา)

ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของ ชนากานต์ ฮีทหาญ. (2558: บทคัดย่อ), มาเรียม นิลพันธ์. (2554: บทคัดย่อ) และปิยมาศ ฉายชูวงศ์. (2560: 91-93) ที่ได้ทำการประเมินโครงการด้านสภาพแวดล้อมแล้วผลการประเมินพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

2. ผลการประเมินด้านปัจจัย โดยสอบถามจากคณะครู และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากสิ่งต่อไปนี้ คือ

2.1 บุคลากรในโรงเรียนมีงานรับผิดชอบหลายด้าน ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาจัดกิจกรรมเต็มที่ ส่งผลให้การทำงานไม่สม่ำเสมอ ขาดการต่อเนื่อง บุคลากรบางคนขาดความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ทำให้งานไม่บรรลุเท่าที่ควร

2.2 งบประมาณสนับสนุนจากชุมชน หรือหน่วยงานเอกชน โดยรวมมีการดำเนินการในระดับน้อย เพราะสภาพทั่วไปของชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา และออกไปรับจ้างทำงานต่างจังหวัด โดยภาพรวมประชาชนของหมู่บ้านศรีดอกร มีฐานะค่อนข้างยากจน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของ มาเรียม นิลพันธ์. (2554: บทคัดย่อ), โกสินทร์ ช่างบุญ. (2560 : บทคัดย่อ), อุไรวรรณ จันทรสว่าง. (2559: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการประเมินโครงการด้านปัจจัยแล้วผลการประเมินพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยสอบถามจากคณะครู คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอกร(ประชาพัฒนา) คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากสิ่งต่อไปนี้ คือ

3.1 ขาดการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน เป็นเพียงหน้าที่ที่จะต้องทำร่วมกัน และขาดความตระหนักความเอาใจใส่ ในการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3.2 ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนด

ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของ ชนากานต์ อีกรหาญ. (2558: บทคัดย่อ) และปิยมาศ ฉายชูวงษ์. (2560: 91-93) ที่ได้ทำการประเมินโครงการด้านกระบวนการแล้วผลการประเมินพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต โดยสอบถามจากคณะครู คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอกร(ประชาพัฒนา) คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากสิ่งต่อไปนี้ คือ

4.1 โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง

4.2 ชุมชนขาดความรู้ ความเข้าใจ การแก้ปัญหาในด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของ ชนากานต์ อีกรหาญ. (2558: บทคัดย่อ), และปิยมาศ ฉายชูวงษ์. (2560: 91-93) ที่ได้ทำการประเมินโครงการด้านผลผลิต แล้วผลการประเมินพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

5. ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ โดยสอบถามจากคณะครู และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอกร(ประชาพัฒนา) พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากสิ่งต่อไปนี้ คือ

5.1 ไม่ได้ดำเนินงานกิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ

5.2 นักเรียนมีส่วนร่วมในด้านการส่งเสริมคุณธรรมน้อย และไม่ต่อเนื่อง

ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประเมินโครงการของ โกสินทร์ ช่างบุญ. (2560: 20-22) ที่ได้กล่าวว่า การประเมินผลโครงการจะต้องทำการประเมินผลในทุกๆขั้นตอนของกระบวนการ คือ การประเมินผลก่อนการ

ดำเนินการ การประเมินผลในระหว่างดำเนินการ และการประเมินผลหลังจากสิ้นสุดโครงการ ซึ่งการประเมินโครงการด้านผลลัพธ์ถือว่าเป็นการประเมินผลหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ

6. ผลการประเมินด้านปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) ตามความคิดเห็นของ คณะครู และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) พบว่า ด้านที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ด้านบุคลากร บุคลากรในโรงเรียนมีงานรับผิดชอบหลายด้าน ทำให้ไม่มีเวลาจัดกิจกรรมเต็มที่ ส่งผลให้การทำงานขาดการต่อเนื่อง บุคลากรบางคนขาดความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม ทำให้งานไม่บรรลุเท่าที่ควร

สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) ดำเนินตามรูปแบบการประเมินอย่างเป็นระบบ ผลการประเมินมีความเชื่อมั่นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด คือ การดำเนินงาน มีการวางแผนและจัดทำโครงการพัฒนาให้ตรงตามสภาพที่แท้จริง ในด้านของสภาพแวดล้อมของวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) เกี่ยวกับการจัดบรรยากาศในการดำเนินงานเหมาะสม และสอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการ บรรยากาศในการดำเนินการอยู่ในเกณฑ์มาก มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีสถานที่ อาคารห้องปฏิบัติการต่างๆ พร้อมแล้ว การดำเนินงานของโครงการนั้นย่อมส่งผลสำเร็จมากขึ้น ทำให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ประไพรัตน์ ลาใจ. (2557: 25) ที่กล่าวว่า การวางแผน(Planning)ในเชิงบริหาร เป็นยุทธศาสตร์ที่จะก่อให้เกิดผลสำเร็จในการทำงาน หากมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย มีแผนและโครงการรองรับที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงแล้ว ดังคำกล่าวที่ว่า “วางแผนดี มีชัยไปกว่าครึ่งหนึ่ง ” และสอดคล้องกับแนวคิดในการวางแผนของ อุไรวรรณ จันทร์สว่าง. (2559: 12-13) ที่กล่าวว่า ถ้าหน่วยงานใดมีการวางแผน โดยวางแผนเป็นไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ มีแผนงานที่ดีตั้งแต่ต้น การปฏิบัติงานตามแผนย่อมมีประสิทธิภาพสูง

นอกจากนั้น การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามขั้นตอนโดยละเอียด การดำเนินงานตามปฏิทินปฏิบัติงานที่กำหนดทุกขั้นตอน และทุกกิจกรรม ทำให้ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพ โดยเฉพาะการนิเทศติดตามกำกับ และให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ในด้านปัจจัยของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) มีจำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง Maxwell, L. E., & Chmielewski, E. J. (2008: 17) ได้ให้ทรรศนะถึงวิธีให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานว่า การเอาใจใส่ดูแลผู้ปฏิบัติงาน เป็นการให้ขวัญและกำลังใจอย่างหนึ่ง สำหรับในด้านของกระบวนการ ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) การมีระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการมีความเหมาะสม เป็นส่วนหนึ่งของการทำให้การประเมินโครงการประสบผลสำเร็จ ซึ่งการประเมินโครงการนับเป็นส่วนสำคัญยิ่งอีกส่วนหนึ่ง ที่ช่วยให้ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ร่วมดำเนินงานโครงการทราบผลสำเร็จของการดำเนินงาน เพื่อนำผลการประเมินไป ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับที่ ประมวลศิลป์ วิทยา. (2557: บทนำ) กล่าวไว้ในบทนำของรวมบทความทางการประเมินโครงการว่า การบริหารโครงการต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นโครงการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมืองการปกครองก็ตาม จะบังเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นต้องอาศัยการประเมินโครงการ(Project Evaluation) ที่เป็น

ระบบ คือ ผลจากการประเมินโครงการได้ทันทั่วทั้งที่ และเมื่อได้ดำเนินโครงการไปแล้ว ย่อมต้องการทราบว่าโครงการนั้นได้บรรลุเป้าหมายหรือไม่เพียงใด คู่กับทุนและแรงงานที่ลงทุนไปหรือไม่ จึงทำให้ในด้านผลผลิตและผลลัพธ์ของการประเมินโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) ประสบผลสำเร็จได้รับรางวัลโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ดังนั้น ไม่ว่าจะดำเนินงานโครงการใดก็ตาม จึงควรมีการประชุมประเมินผลและรายงานผล เพื่อจะได้ทราบว่า การดำเนินงานทุกขั้นตอน ได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ และจะต้องนำผลการประเมินมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการประเมินไปใช้ มีดังนี้คือ

1. ด้านสภาพแวดล้อม คณะครู และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรม มีความเห็นเหมือนกัน คือ หลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น

1.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการควรเชิญผู้มีประสบการณ์ ความรู้ เช่น เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับศาสนา หรือ โรงเรียนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับคุณธรรมดีเด่น มาให้ความรู้เพื่อนำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและสอดคล้องกัน

1.2 คณะครู และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียน ควรประชุมหารือกันเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน และเป็นวัตถุประสงค์ของโรงเรียนโดยเฉพาะ

2. ด้านปัจจัย คณะครู และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรม มีความเห็นเหมือนกัน คือ การได้รับงบประมาณสนับสนุนจากชุมชน บุคลากร หรือหน่วยงานเอกชน ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น

2.1 โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการดำเนินงาน และของงบประมาณสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 โรงเรียนควรขอของงบประมาณเพิ่มเติมจากหน่วยงานต้นสังกัด

3. ด้านกระบวนการ คณะครู และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียน มีความเห็นเหมือนกัน คือ บุคลากร นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ของโรงเรียนวัดศรีดอก (ประชาพัฒนา) ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง มีความคิดเห็น ในด้านการให้นักเรียนบริการความรู้ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน แก่ชุมชน ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย และนักเรียนมีความคิดเห็น การจัดให้มีห้องคุณธรรมที่สะอาด เป็นระเบียบ เป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น

3.1 ควรได้มีการจัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่จะบรรจุในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน และร่วมกันพิจารณาจัดทำแผนให้ครบทุกด้าน

3.2 โรงเรียนควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม เพื่อแจกให้นักเรียนนำไปให้ผู้ปกครองได้อ่านอีกทางหนึ่ง

3.3 โรงเรียนควรรณรงค์ร่วมกับผู้ปกครองในการติดตามพฤติกรรมคุณธรรมของนักเรียน

3.4 โรงเรียนควรสร้างภาพพจน์ใหม่ๆ เพื่อให้ชุมชนเกิดความศรัทธา

3.5 โรงเรียนควรทำความเข้าใจกับชุมชนในการขอความช่วยเหลือด้านการเงิน

4. ด้านผลผลิต คณะครูมีความคิดเห็นในรายชื่อ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการเป็นไปอย่างทั่วถึง เป็นอันดับสุดท้าย คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ความคิดเห็นในรายชื่อ คือ ชุมชนให้ความร่วมมือสนับสนุนกิจกรรมของโครงการอย่างต่อเนื่อง และ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการเป็นไปอย่างทั่วถึง เป็นอันดับสุดท้าย คณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็น บุคลากรของท่านช่วยเหลือคนในชุมชนอย่างเต็มที่ เป็นอันดับสุดท้าย และผู้ปกครองมีความคิดเห็น คือ บุคลากรของท่านใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน เป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น

4.1 โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารในเรื่องสุขภาพให้ชุมชนได้รับทราบ เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาสุขภาพของนักเรียน

4.2 โรงเรียนควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการให้มากขึ้นและเป็นไปอย่างทั่วถึง เช่น การจัดทำเอกสารแจกนักเรียนเพื่อนำไปให้ผู้ปกครอง และชุมชนควรจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมที่ถูกต้องในชุมชน

5. ด้านผลลัพธ์ คณะครูมีความคิดเห็นในรายชื่อ คือ นักเรียนมีผลงานด้าน SD จิตอาสา เป็นอันดับสุดท้าย และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) มีความคิดเห็นในรายชื่อ คือ นักเรียนมีผลงานเกี่ยวกับงานคุณธรรมโรงเรียน เป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น

5.1 จัดกิจกรรมให้นักเรียนนำเสนอผลงานด้านคุณธรรม ทำเป็นปัจจุบัน และสม่ำเสมอ

5.2 ให้นักเรียนจัดกิจกรรมด้านคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง

6. ผลการประเมินด้านปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชนของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) พบว่า ด้านที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ด้านบุคลากร

ดังนั้น ผู้บริหารควรกระจายงานให้บุคลากรทุกคนได้มีส่วนรับผิดชอบในโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชน ของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา) อย่างทั่วถึงกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับหัวข้อการประเมินต่อไปคือ

1. ควรศึกษาปัญหาในการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนคุณธรรม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ทั้งหมด
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการ SD จิตอาสา เกื้อหนุนชุมชนของโรงเรียนวัดศรีดอก(ประชาพัฒนา)
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมกับความพึงพอใจของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- โกสินทร์ ช้างบุญ. (2560). การติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียน
ขุนยวมวิทยา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพาร์อีสเตอร์.
- ชนากานต์ อี๊กหาญ. (2558). การประเมิน .รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลการวิจัย ระดับชาติและ
นานาชาติ กลุ่มระดับชาติด้านการศึกษา
- ประไพรัตน์ ลาใจ. (2557). รูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์นี้
เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรดุขฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ประมวลศิลป์ วิทยา. (2557). การประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษนำร่อง โรงเรียนจตุรพักตรพิมาน
รัชดาภิเษกโดย CIPP MODEL. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปิยมาศ ฉายชวงษ์. (2560). การประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนบ้านประดู่งาม สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2554). การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุไรวรรณ จันทร์สว่าง. (2559). รายงานการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของ
นักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ตรัง เขต 1.
- Maxwell, L. E., & Chmielewski, E. J. (2008). *Environmental Personalization and elementary
school Children's Self-esteem*. Journal of Environmental Psychology, 28(2), 20.
- Stufflebeam, D. L.(2002). *CIPP Evaluation Mode Checklist*. , In Alkin, M.C.